

Bra möte mellan STERF och nordiska myndigheter angående IPM och bekämpningsmedel

**Behovet av utbildning i
INTEGRERAT VÄXTSKYDD
för golfbanor är fortfarande stort**

By Trygve S. Aamlid, Bioforsk

Bra möte mellan STERF och nordiska myndigheter angående IPM och bekämpningsmedel

Av Trygve S.Aamlid

Behovet av utbildning i integrerat växtskydd för golfbanor är fortfarande stort

De fem nordiska länderna är inte alla medlemmar i EU men trots det arbetar samtliga länder med att genomföra EUs direktiv och förordningar gällande bekämpningsmedel. Detta för att komma fram till bra metoder för att främja hållbara skötselmetoder. Inget av de nordiska länderna vill införa ett totalförbud av bekämpningsmedel, men det praktiska tillvägagångssättet i genomförandet av EUs direktiv varierar. Vi kan även i framtiden förvänta oss skillnader mellan länderna när det gäller vilka medel som kommer att finnas tillgängliga för golfbanor. STERF bjöd den 27:e maj in myndigheter från samtliga nordiska länder till ett möte om integrerat växtskydd och om användandet av bekämpningsmedel på golfbanor i Norden.

STERFs program för integrerad växtskydd på golfbanor antogs redan 2010 som ett direkt svar på EU-direktivet, om hållbar användning av bekämpningsmedel. Följande år, med stöd av Jordbruksverket i Sverige, utformade STERF 20 faktablad om ogräs, sjukdomar och skadeinsekter samt om optimal skötsel av golfbanor och andra grönområden. Dessa faktablad har sedan använts i de obligatoriska Svenska behörighetskurserna för greenkeepers. Faktabladen kan laddas ner från STERFs hemsida www.sterf.org. Faktabladen är mycket informativa och det rekommenderas att alla som arbetar med golfbaneskötsel tar del av dem.

Danmark har en sträng och detaljerad tolkning av IPM

Danmark är det enda landet i Norden som i siffror har angett ett konkret mål med syftet att minska användandet av bekämpningsmedel. Målet är att den totala miljöpåverkan genom användning av bekämpningsmedel ska minskas med 40% från 2011 till 2015. Målet gäller även för jordbruket men det bara för golfbanor som politikerna har infört en övre gräns för hur mycket bekämpningsmedel som årligen får användas. Danmark har infört ett så kallat "belastningstak" för herbicider, fungicider, insekticider på golfbanor (greener, tees, fairways, semiruffar, högruffar och naturområden). Danskarna har under de

senaste åren tillåtit använda flera nya bekämpningsmedel, varje medel har fått ett belastningstal för hur skadligt det anses vara för miljön. Detta har lett till att danska greenkeepers nu inte bara har tillgång till ogräsmedel som Starane/Tomahawk, utan också till medel som Hussar och Express, vilka har lägre belastningsciffror. Greenskeeperorganisationer från Danmark, Sverige och Norge var representerade vid mötet. Per Sørensen, representant för DGA, berättade att det har utvecklats ett obligatorisk program för rapportering av bekämpning "GreenData". Programmet används av greenkeepers för att räkna ut och planera hur de ska använda sina bekämpningsmedel för att uppnå bästa effekt under sitt belastningstak. Per berättade vidare att han personligen inte tycker att det är svårt att hålla sig under belastningstaket på sin golfbana på Sydsjælland. Undersökningar visar att hans uppfattning delas av ca 40% av danska greenkeepers, medan resterande 60% anser att systemet är stelbent och att det är svårt att följa. Det är särskilt besvärligt om de behöver använda insektsmedel (Merit Turf) mot exempelvis Trädgårds- och Ollonborre.

Behörighetsbevis och utbildning i IPM för greenkeepers

För att få använda bekämpningsmedel i Sverige krävs idag en fyra dagars behö-

righetskurs (grundkurs) som vart femte år följs upp med en endags repetitionskurs. I Norge utvecklas just nu ett onlinesystem där greenkeepers kan förnya sin behörighet genom att göra ett behörighetsprov på Internet. Danmark har nyligen infört en obligatorisk kurs på hela tio dagar, som årligen följs upp av en frivillig kurs i IPM för golfbanor. Förra vintern genomfördes den första IPM-kursen med 25 deltagare och responsen var mycket positiv. Danska myndigheter anser att det finns ett stort behov av att ta fram mer avancerat undervisningsmaterial om IPM och vill gärna samarbeta med STERF inom det här området.

Behov att utbilda kommunanställda i Sverige

I Norden är det bara i Sverige som kommunerna är med och fattar beslut om användning av bekämpningsmedel. I Sverige är det nu förbjudet att använda bekämpningsmedel på golfbanor om kommunen inte har gett ett särskilt tillstånd för användning av enskilda preparat. Det här innebär att det finns ett stort behov av utbildning av kommunala tjänstemän. Många tjänstemän är inte insatta i hur golfen fungerar eller vilka skadegörare som är förekommande på golfbanor. Det finns ett särskilt stort behov för rådgivning om risken för urlakning av bekämpningsmedel i lokala vattendrag. På STERFs hemsida

Mötesdeltagare från STERF, greenkeeperföreningar och nordiska tillsynsmyndigheter i en intensiv diskussion om hållbar användning av bekämpningsmedel på golfbanor. Deltagare var Agne Ström Norwegian Greenskeeper Association, Ilkka Kaivosoja Finska Golfbundet, Peter Edman Svenska Golfbundet Torhild Tveito Compaoire Livsmedelsmyndigheten i Norge, Bruno Hedlund STERF/Svenska Golfbundet, Pål Melbye Norges Golfbundet, Torben Kaststrup Petersen Danska Golfbundet, Per Sørensen Danish Greenkeeper Association, Stefan Nilsson Swedish Greenskeeper Association, Maria Strandberg STERF, Magnus Sandström Jordbruksverket i Sverige, Björn Gunnlaugsson Miljöstyrelsen på Island, Anita Fjelsted Danska Miljöstyrelsen och Trygve S. Aamlid Bioforsk i Norge. Foto: Torbjørn Kaststrup Petersen.

(www.sterf.org) finns en sammanställning från tidigare studier av de aktiva substanserna i Amistar, Sportak, Banner Maxx och Headway, men vi saknar motsvarande kunskaper om Medallion och nya potentiella bekämpningsmedel.

Gemensamma nordiska bedömningar innebär inte gemensamma preparat

EU delar in Europa i tre delar när det gäller användandet av bekämpningsmedel. Vi tillhör tillsammans med Estland, Lettland,

Litauen, Finland, Sverige, Danmark, Norge och Island det nordiska/baltiska området. Målet är att försöka undvika dubbelarbete, att främja samarbete mellan länderna och i största möjliga utsträckning utveckla och ta del av varandras effektiva försökstekniker, avrinningsstudier och riskbedömningar. På sikt hoppas EU kunna minska handläggningstiden för att godkänna eller förkasta nya bekämpningsmedel.

Gemensamt synsätt av försöksresultat i Norden är ingen garanti för att ett specifikt preparat godkänns för användning på golfbanor i alla länderna. Det kommer fortfarande att vara upp till de nationella

myndigheterna att fatta det slutgiltiga beslutet och här kommer det att finnas utrymme för politiska ställningstaganden. Danmark fokuserar mycket på att undvika att bekämpningsmedel påverkar deras grundvattnet, deras källa till dricksvatten. Norge fokuserar på ytavrinning då det regnar mycket och då de har en varierande topografi i kombination med stora temperaturvariationer.

Nya regler för fosfit och biostimulanter

Enligt EU ska alla produkter som marknadsförs för att förebygga och bekämpa sjukdomar klassas som bekämpningsmedel. Det gäller preparat som påstås öka gräsets motståndskraft mot sjukdomar. Produkter som används uteslutande för att förbättra gräsets förmåga att tillgodogöra sig av näringsämnen eller öka toleransen mot abiotisk stress som torka, värme, frost, nötning, översvämning och is kommer även fortsättningsvis att få säljas som biostimulanter.

Enligt EU ska preparat som används för att avlägsna dagg på blad klassas som bekämpningsmedel om syftet är att förhindra att svamp utvecklas. De flesta vätmiddel kommer troligen inte att påverkas, då deras primära funktion är att reglera vattenhalten i marken och inte för att förebygga eller bekämpa sjukdomar. EU har även beslutat att alla fosfitprodukter ska betraktas som bekämpningsmedel och nationella myndigheter kommer att genomföra kontroller av golfbranschen för att säkerställa att detta efterlevs. I framtiden kommer det att vara mycket viktigt att det finns en dialog mellan STERF och tillsynsmyndigheter, för att på så sätt minimera risken att felaktiga beslut tas.